

FEJÉRMEGYELI NAPLÓ

Elfizetés helyben,		vidéken:	
1 hóra	2 K	1 hóra	2 50 K
1 évre	24 K	1 évre	30 K

Szerkesztőség és kiadói hivatal: Szent István-tér 1. Telefon: 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

A nyolcadik magyar hadikölcsön.

A hosszan elhúzódó háború további nagy pénzügyi követelményeket támasztván az állam-hatalommal szemben, a hadi szükségletet zavartalan ellátása céljából új hadikölcsön kibocsátása vált szükségossé. A hadviselés szükségletének fedezésére a pénzügyminiszter ez uttal 5 és fél százalékkal kamatozó adomentes járadékkölcsön-kötvényeket bocsát nyilvános aláírásra. A pénzügyminiszter tehát ez alkalommal is közvetlenül fordul a közönséghez.

Az aláírás tartama és az aláírási helyek.

Az aláírás időtartama 1918. június 12-től július 11-ig bezárólag terjed. Aláírási helyekül fognak szerepelni az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postatakarékpénztár és annak közvetítő helyeitől szolgáló összes postahivatalok, valamint az összes számvetítő hazai pénzügyintézetek.

A címletek nagysága.

A kibocsátásra kerülő 5 és fél százalékkal kamatozó járadékkölcsön kötvényei, 50, 100, 1000, 5000 és 10,000 koronás címletekben fognak kiállítani.

Az aláírási ár.

Az 5 és fél százalékkal kamatozó járadékkölcsön kötvényei kibocsátási ára voltaképpen 92 K. 50 fillérrel van számítva. De arra való tekintettel, hogy a járadékkötvény kamatozása csak 1918 szeptember 1-én veszi kezdetét s a jegyzéstől 1918 augusztus 31-ig járó kamatot az aláírási árba be vannak számítva, a kötvény aláírási ára minden 100 korona névértékért a következő összegekben van megállapítva:

1. arra az esetre, ha az aláíráskor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetett:

- a) az 1918 évi június hó 12-től június 27-ig bezárólag történő aláírás esetén 91 K. 60 f.
  - b) az 1918. évi június 27-ét követő időben 1918 évi július 11-ig bezárólag történő aláírás esetén 91 K. 70 f.
2. ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vételük igénybe, az aláírási hátrétdő egész tartamára szólólag 92 K. 70 f.

Kamatésedékeség.

A nyolcadik hadikölcsön 100, 1000, 5000 és 10,000 Koronás címletei minden év március 1-én és szeptember 1-én lejáró

Egyes szám ára 8 fillér.

főlvi utólagos részletekben évi 5 és fél százalékkal kamatoznak. Az első szelvény 1919 március 1-én esedékes. Ettől eltérőleg az 50. koronás címletek évi szelvényekkel vannak ellátva s ezeknél az első szelvény 1919 szeptember 1-én esedékes.

A polgármester figyelmébe.

III.

A „Phoebus” keresetében 50 százalékkal kérte a villanyáram árának felemelését akként, hogy a felemelés nem terjedne ki a szerződéses árammérő órák mellett, ugyancsak az általán fogyasztókra, valamint az árammérő órákra.

Ezzel szemben a törvényszék ítélete igen helyesen kiterjesztette az áramemelés fizetését az összes fogyasztókra, tehát a szerződéses és általán fogyasztókra, valamint az árammérő órákra is, mert hiszen az ezekért fizetett díj is a világításért fizetett díj pótlékának tekintendő és az áramberek bevétele is az üzem fenntartására szolgáló üzleti bevétel középe.

Természetesen ezen álláspontnak kihatása van az áramdíj emelésének mérvére is, mert ha az évi bevételnek 20 százalékát teszi a szerződéses és általán fogyasztók által, továbbá az árammérő órák után fizetett

díjak, az emelésnek legalább nosabb alapja azon összeg, a mely az évi mérlegben veszteségként jelentkezik.

Ígazságatlanság lenne tehát épen ezen fogyasztók tehermentesítése és az ő terhüknek a magasabb áramdíjait fizető fogyasztókra való áthárítása.

Azon igazságos álláspontnak, hogy a drágaság által előidézett árkülönbözetet az összes fogyasztók fizetik az a következésképp, hogy a Phoebus által követelt 50 százalék, — ha minden adata és álláspontja megdönthetetlen lenne is, — önmagától leolvad 40, esetleg még ennél is kisebb, vagy nagyobb százalékra azon arány szerint, a mily arányban van az összbevétel a mentesített akart áramdíjak összegével.

Nem hiszem azonban, hogy valaki oly naiv hitben éloe, hogy a Phoebus egy százalékkal sem követel több áramdíj felemelését mint a mennyi őt jogosar meg illeli.

Ha valaki ebben a lehetetlenül naiv hitben éloe, az tekintse

Betüzetési hely.

A hadikölcsönre történő jegyzéseknél az aláírt összegek ellenértéke az aláírási helynél fizetendő be és az aláírási áron felül az aláíróval szemben sem folyó kamat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

meg a pöriratokat és magláthatja hogy a Phoebus a szakértői furfang a könyvelési technika és a jogi okoskodás micsoda művészetével élt, hogy a keresébe helyezett áramdíj felemelését elfogadhatóvá tegye.

Mint fennebb kimutattam, az áramdíj felemelésnek az igazságnak megfelelő általánosításával már önmagában leszáll a Phoebus által követelt 50 százalékos emelés. Ha ehhez hozzá vesszük, hogy a Phoebus adatai sem szinig teljes, hanem abból a való igazság még sok lefaragni valót talál, akkor talán még sem kellett volna két kézzel kapni oly egyezség után, a mely 1916 októbertől 1917 évi júniusig 34 százalék áfemelést hozott.

Talán öncsöbben is ki lehetne fizetni a Phoebust.

Vederamo.

szegének és mérvüknek legalább nosabb alapja azon összeg, a mely az évi mérlegben veszteségként jelentkezik.

Hogy ezen vesztőség az áramár hány százalékos felmelését kívánja meg, az már egyszerű számtani művelet.

Mint hogy e cikksorozat kéreltében nem terjeszkedhetem ki minden, habár a végeredményt befolyásoló körülményre, három adat alapján és kiemelésével mutatom ki, hogy a Phoebus a perből mily áremelési remélhet.

A keresetben nem jeleltetett meg fiz összegben azon összeg, a mely a háborus árdragulás folytán a villany telepüzemének fenntartását lehetetlenne tenné.

En most három ilyen összeget kívánok megjelteni.

Az egyik a Phoebus által a periratokhoz P. alatt becsatolt kimutatás, a mely szerint a társaság 1916 évi bevételre volt 321000 K. üzemermeleti költségei 305900 K. a beruházási tőke 5 százalékos kamata 55000 K. Összkövetelés 361000 K. és így hiány 40000 K. azaz negyven ezer korona.

A törvényszék a perben felhozott adatok és szakértői vélemények alapján az 1916 évi

hiányt, a melynek megtérítését a Phoebus követelheti 585900 koronára.

Végül a Phoebus által a kirtéző táblához beadott előkészítő iratában a saját szája íze szerint, önkényes felszámítás és számcsoportosítás alapján felszámított legmagasabb megtérítési összeg 84000 korona.

Mint hogy a Phoebusnak saját elismerése szerint az 1916 évi áramár bevételre 321000 korona volt, számtanilag megállapítható, hogy a legrosszabb esetben, ha a 84000 koronát elfogadnánk pótlandó összegnek, az esetben 27 és fél százalék; ha a bírósági 585900 koronát vesszük fedezendőnek, akkor 18 százalék; ha pedig a Phoebus által saját kimutatásában kinttettelt 40000 koronát vesszük fedezendőnek, akkor 12 százalék az az emel kedés, a mely a fogyasztókra a hozandó itélet szerint terhelhető.

Ezzel szemben a javasolt és 120 bizottsági tag közül 14 bizottsági tag által elfogadott egyezség szerint 1916 október 1-től 1917 évi június 1-ig 34 százalék; 1917 június 1-től 1918 december 31-ig 64 százalék; 1919 évi január 1-től 85 százalék és illetve annyiszor 17 százalékkal többet fizetnek, a hányszor 40 koronával emelkedik a szám ára 1919 januártól kezdődőleg.

A most kimutatott több fizetéssel szemben az egyezség ajándékul hozza, hogy a város az egyezkedők szerint 13000 koronát számítan azonban 38000 koronát számították áremelést nem fizet. Ezt a kedvezményt azonban a fogyasztók között a saját zsebből nagyon drágán és a jogos követelés nélkül fizetésével fizeli meg.

Hogy ezen számítás az 1917 és 1918 évre kedvezőbb eredményt mutatna, arra következethetünk Graber szakértő véleményétől eltekintve abból is, hogy ezen idő alatt a villany telep az általán dramszolgáltatás helyett szakaszos dramszolgáltatást adott, a mi az egyezség szerint is 1 fillérrel, azaz 17 százalékkal teszi olcsóbbá az áramszolgáltatást.

Azonfeül ezen időre sok új bekapcsolás, közöttük a villany bekapcsolása is esik, a mi szinten a közönség javára billent a mérleget.

Igazán megfektethetetlen problémaként jelentkezik ily körülmények között, hogy 1917 évre miért emeljük magasabbra az áramdíjat, mikor nemcsak a szakértő, de a Phoebus álláspontja szerint is az 1917 évi bekapcsolások és a szakaszos világítással csak a közönség javára változhatott a helyzet.

Legközelebb az egyezség leg.

fejtűnőbb, legkényebben megérthető sereglmes pontjaival, köztük az ugynevezett „szén klauzulával“ fogok foglalkozni.
Dr. Holly Géza.

Mikor jönnek haza Oroszországból a hadifoglyok?

A hadifoglyok óriási tömege érkezik már Oroszországból, de még mindig rengeteg család él nyugtalanságban, mert hozzátartozója nem jött még haza a transzportokkal.

Mi van vele? Mikor jöhet? Ezekre az izgató kérdésekre várnak sokan feleletet. Igyekeztünk tájékozódást szereznél a hitvesek megnyugtására. A hadügyminiszteriumban és a Vöröskereszt ügyosztályaiban nyert információ szerint aggodalomra vagy nyugtalankodásra nincsen semmi ok. Állandónak a legjobb és legmegnyugtatóbb hírek érkeznek a felszabadult hadifoglyok felől.

A postaforgalom az új életre készülő Oroszországban még teljesen zavaros, itt-ott béna, ez az oka, hogy magánlevelek csak olvétve érkeznek, jóllehet, a még kintlévő magyarok megállapításhoz minden elkalmat megragadnak, hogy levélben értesítsék helyzetükről hozzátartozóikat.

Helyzetük a legjobbak. Már rég nem foglyok s úgy bánnak velük, mint egy barátságos állam alattvalóival. Teljes szabadságot élveznek. Szabad foglalkozások, munkájuk van s igen jól fizetik őket. Hogy nem indulhatnak el, annak az az oka, hogy a vasúti közlekedés egyáltalán nem normális.

De a kicsorélt aktusa hamarosan megkezdődik. A bizottságok már munkába léptek s turnusonként indítják őket utnak vonaton és hajón. Június végén nagy transzportok érkeznek Oroszországból. Tisziosoportok és földmunkások, továbbá betegek s akik 1914-ben jutottak a hadifoglyokba. De azokat a vonatok melyek most olmisszerrel s a szénüzemeket szállítják az összes ereken, némileg felszabadulnak, azonnal és egymásután indítják el a nagy 2-3 ezres transzportokat.

TIJREK.

— A napközli otthonok tájékoztató értekezlete folyó hó 17-én, hétfőn délután 6 órakor lesz a vármegyeház nagytermében, melyen az ellátandó gyermekek szülei okvetlen megjelenjenek.

— Kiüntettei városi tanácsos. Lipesey Lajos városi tanácsos tart. honvéd százados az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartása elismerésül az ezüst Signum Laudist a kardokkal kapta.

— A város hadikölcsön jegyzése. A városi tanács tegnap tartott ülésén elhatározták, hogy a VIII. hadikölcsönre ismét 200.000 korona jegyzését fogja javasolni a közgyűlésnek. E pénzűgy művelet lebonyolítására ajánlatot fog kérni a helybeli pénzintézetektől.

— **Betiltott értekezlet.** A helybeli szocialdemokrata párt vasárnapra a Virágbokorban értekezlet megtartására kért engedélyt. Az értekezlet tárgya: tiltakozás Velinszky László néptanító felfüggesztése ellen lett volna, ha Sági Lajos rendőrfőkapitány a kérelmet a törvényre hivatkozva meg nem tagadja. Ez azonban megtörtént. Sági főkapitány emez intézkedése a komoly közönség körében közmelegnyugvást kellett.

— **Avillanygyár állandó üzeme.** A Phöbusszal kötött egyezségnek a város részéről az volt a kiinduló pontja, hogy a villanygyár tartozik f. hó 15 én felvenni az állandó üzemet. Ennek érdekében a város a legmesszebbmenő anyagi áldozatot hozta meg. A villanygyár most e kötelezettsége alól azzal a kifogással szerelne egyelőre kibújni hogy abban a bányában, amelytől ő a szénét kapja, sztrajk van, amíg ez véget nem ér, addig nem radjon a mostani korlátozott üzem.

— **Janács, miután megállapítást nyert, hogy a telepek most annyi szene van, hogy azzal egész napi üzem mellett is 19 napig zavartalanul tolytathatja az áramszolgáltatást, nem akceptálta a villanygyár elterjesztését, hanem felhívta azt, hogy ma — az egyezségnek megfelelően — vegye fel az egész napi üzemet.**

— **Középponti Sajtó-Vállalat.** A régi országház nagytermében tegnap délután tartotta alakuló közgyűlését a Középponti Sajtó Vállalat Részvénytársaság, a melynek célja keresztény nemzeti irányú sajtóvállalatok létesítése és fejlesztése. Az igazgatófőosztót Bathányi Stratmann László herceg elnökségével és Anzly Pál egyetemi tanár al-elnökségével huszonnyolc tagból állították össze az alapítók. Az alakuló közgyűlés szónokai kifejtették, hogy nem felekezeti-esskedő, hanem elsősorban népvédőlni és haladó szjót akarnek létesíteni és óvat tesznek minden landenciózus ellenkező irányítás ellen. A közgyűlés egyuttal kimondotta az eródtien három millió koronára kitűzött alapítókének tízenkét millió koronára való tölemelését.

— **Mezőgazdasági gépek javítása.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület ismételt sürgesítésére a földművelési kormány tárgyalásokat kezdett a hadügyi kormánnyal és megállapodott abban, hogy mezőgazdasági gépek javítására 15 magyarországi gépgyár üzemeinek egyrészt katonai vezetés alá helyezi. E mezőgazdasági gépjavítógyárak részére a hadügyi kormány gépeket, anyagot és munkásokat ad, ugy; hogy a mezőgazdasági gépek javítását gyorsan és a mai viszonyokhoz mérten kedvező áron fogják ezentul végezni.

— **Betegség elől a hatáiba.** Szabó Jenő Dv. kazánkovács felesége egy idő óta betegeskedett, és többször mondta, hogy el-emésztli magát. Sötét tervei tegnap végre is hajotta. Baross utca 10. szám alatti lakásának padlásán felakasztotta magát. Mikor a munkából hazatért férje rátalált, már haldott volt. Férjén kívül két apró árvaja sirajja.

— **A Fejérvármegyei Községi és Körjegyzői Egyesülete** Székesfehérvárott 1918 évi június hó 24 én (Hétfőn) e. 10 órakor a vármegyeház közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, a melyre az egyesület minden tagját meg-hívja és tekintettel a közgyűlés alá kerülő ügyek fontosságára minél nagyobb számban való megjelenésüket kéri. Közgyűlés után a Laczkovics-féle vendéglőben társas ebéd, amelyre jelentéseket a közgyűlés ideje alatt Tremkó György aljegyző fogad el. Kenyeret mindenki hozzon!
— **Miért drága a harisnya?** Páparól írják: Steiner Zsigmond pápai galíciai kereskedőnek a Korvin-utcában van üzlete. E ház padlásán nem kevesebb, mint 1200 tucát eldugott harisnyát találtak befalazva. A szennázios leplezését a pápaiak Halász szembahelyi rendőrfőkapitánynak köszönhetik.

Köhögés ellen kitanódon bevált háziszer a Störk-pasztila. Egy doboz ára 1.50 korona. Kapható: Szűts Róbert Károly király-téri gyógyszerüzarában. — **Téglényben adandó szerekhez téglényhiány miatt a téglékeket tessék magukkal hozni.**

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől.
6487/1918 közél. szám.

Hatósági hirdetés.

Tudomástól és pontos botartás végett közteszem a m. kir. miniszternek 3.329/1918. M. E. számú rendeletét.

Széhefvár, 1918 június 8.
Dr. Saára Gyula polgármester.

A m. kir. minisztériumnak 3.329/1918 M. E. számú rendelete a zöldb. (be nem érett) állapotban levő buza, rozs, kétszeres, árpa és zab felhasználásának tilalmáról szóló 1677/1918. M. E. számú rendelet módosítása tárgyában.

A m. kir. minisztérium a háború eseményeire való tekintettel intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendel.

1. §. A zöldb. (be nem érett) állapotban levő buza, rozs, kétszeres, árpa és zab felhasználásának tilalmáról szóló 1677/1917 M. E. számú (budapesti közlönynek 1918. évi április 24-ik napján megjelent 95 számában hirdett) rendelet 1. § a akként módosul, hogy az 1918. évi termésre vétett búzát, rozsoat, két szerest árpát és zabot a jelen rendelet életbeletptétől kezdve zöldb. (be nem érett) állapotban eladni, kaszálni, vágni vagy bármely más módon felhasználni kizárólag csak abban az esetben szabad ha valamely elemi csapás (jég, víz, fagy) a termény beérését lehetetlenné teszi.

2. §. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.
Budapest, 1918 június 2.

Dr. Wekerle Sándor s. k.
m. kir. miniszterelnök

Önkéntes árverés.
Alulírott az örökösök megbízásából folyó évi június hó 16-án vasárnap délelőtt 10 órakor ügyvédi irodámban tartandó önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek eladom a székesfehérvári 645. sz. tkvi betétben A + 3. sor 12225. hrszám alatt felvett Kettőshalmi dűlőben fekvő 1 hold 1088 □-öl területű szántót; továbbá a székesfehérvári 883. sz. tkvi betétben A + 1 sor 12510. hrszám alatt felvett Nyul dűlőben fekvő 1 hold 1409 □-öl területű szántót.
Az árverési feltételek ügyvédi irodámban megtekinthetők.
Székesfehérvár, 1918. június hó 8-án.

Dr. Molnár János, ügyvéd.

APRÓHIRDETÉSE

Egy hálószo babutór eladó Kégl György-utca 18.

5 baglya széna eladó a Száraz réten. Gazdag Andrásnál.

6—700 drb. szűrűseprő eladó, Tudakozni Mandl Jakabnál Budai-ut 70.

Gömbölyű fenyőkaró, háromsarkos fenyőkaró és akáca hasított karó kapható Róth Jakab Széchenyi-utca 81/b. tüzifa, köszén kovácszszen és bogrnár szerszám, kereskedésében. Ugyanott puhá vörösfenyő alágynyújtófa kötegekben, ölben és aprítva kapható. Telefon 278.

Egy jó karban levő új ház Kert utca 44. szám alatt eladó.

Kempis Tamás világhírű könyveskeje kapható Horvátné és Rónainé papírkereskedésében. — Ugyanott kapható Szalézi sz. Ferenc Philothéa-ja.

Hírüzenet

Péntek, szombat, vasárnap, június hó 14, 15 és 16-án:

HENNY PORTEN
... főszerkesztésével ...
Óriás ökle.
— Dráma 4 felv. I. rész.
Pótkép: 1. Poldi állást keres.
2. A nevelő.
Előadások: 7 és 9 órakor.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.
Rendes helyárak.

Alpöllo-színház.

Péntek, szombat, vasárnap, június hó 14, 15 és 16-án:
A milliórdok világa I. rész.

FEKETE LÓD.
Rejtélyes detektív történet 5 felv.
Ita és rendezte:
HARRY PIEL.
Kiegészítő műsor.
Előadások: 7 és 9 órakor.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.